

Kolokwium nr 1: poniedziałek 25.10.2021, godz. 10:15-11:00, materiał zad. 1–65.

**Zadania do omówienia na ćwiczeniach
w poniedziałek 18.10.2021 i wtorek 19.10.2021.
Zadania należy spróbować rozwiązać przed ćwiczeniami !!!**

28. Czy istnieją takie liczby naturalne $m, n > 1$, że $\log_m n = 13/7$?

29. Niech n będzie liczbą naturalną. Mając do dyspozycji nawiasy, n , liczby całkowite oraz znaki $+, -, \cdot, :$ i $\sqrt{\quad}$ zapisać liczbę niewymierną dodatnią mniejszą od $\frac{1}{n}$.

OSZUSTWO 30.

ZADANIE: Dowieść, że liczba $\sqrt{3 - \sqrt{8}} - \sqrt{2}$ jest niewymierna.

Rozwiązanie I:

Liczba $-\sqrt{2}$ jest niewymierna. Także liczba $\sqrt{3 - \sqrt{8}}$ jest niewymierna, bo gdyby była wymierna, to jej kwadrat $3 - \sqrt{8}$ też byłby liczbą wymierną, a nie jest. Zatem liczba $\sqrt{3 - \sqrt{8}} - \sqrt{2}$ jest niewymierna jako suma liczb niewymiernych.

Rozwiązanie II:

Przeprowadzimy dowód nie wprost. Załóżmy, że liczba $\sqrt{3 - \sqrt{8}} - \sqrt{2}$ jest wymierna i oznaczmy ją przez w . Wtedy

$$\begin{aligned} w &= \sqrt{3 - \sqrt{8}} - \sqrt{2} \\ w + \sqrt{2} &= \sqrt{3 - \sqrt{8}} \\ w^2 + 2\sqrt{2}w + 2 &= 3 - 2\sqrt{2} \\ 2\sqrt{2}(w + 1) + (w - 1)(w + 1) &= 0 \end{aligned}$$

Dzieląc ostatnią równość przez $w + 1$ otrzymujemy

$$2\sqrt{2} + w - 1 = 0,$$

co stanowi sprzeczność z założeniem wymierności liczby w , gdyż lewa strona równości jest liczbą niewymierną i nie może być równa 0.

Czy powyższe rozwiązania są poprawne?

31. Liczby a i b są dodatnie i niewymierne. Czy możemy stąd wnioskować, że liczba $a + b$ jest niewymierna?

32. Liczby $a + b$, $b + c$ i $c + a$ są wymierne. Czy możemy stąd wnioskować, że liczby a , b , c są wymierne?

33. Liczby $a + b$, $b + c$, $c + d$ i $d + a$ są wymierne. Czy możemy stąd wnioskować, że liczby a , b , c , d są wymierne?

20 przykładów.

Odpowiedzi, których poprawności nie da się uzasadnić elementarnie, nie mogą być uznane.

Dać przykład takiej liczby rzeczywistej x , że

34. $0 < x < 1$ oraz x jest niewymierna,
35. $\sqrt{5} < x < \sqrt{6}$ oraz x jest wymierna,
36. x^2 i x^3 są niewymierne, ale x^5 jest wymierna,
37. x^4 i x^6 są wymierne, ale x^5 jest niewymierna,
38. $(x+1)^2$ jest niewymierna,
39. x jest niewymierna, ale $x + \frac{1}{x}$ jest wymierna,
40. x jest niewymierna i 2^x jest niewymierna,
41. $2^x + 3^x$ jest liczbą niewymierną,
42. $2^x + 3^x$ jest liczbą wymierną,
43. $\log_2 x + \log_3 x$ jest liczbą niewymierną,
44. $\log_2 x + \log_3 x$ jest liczbą wymierną,
45. $\log_2 x \cdot \log_3 x$ jest liczbą niewymierną,
46. $\log_2 x \cdot \log_3 x$ jest liczbą wymierną,
47. $2^x + \log_2 x$ jest liczbą całkowitą dodatnią,
48. $2^x + \log_2 x$ jest liczbą niewymierną,
49. $x + \log_2 x$ jest liczbą wymierną niecałkowitą,
50. $x^{\sqrt{2}}$ jest liczbą wymierną niecałkowitą,
51. $x^{\sqrt{2}}$ jest liczbą niewymierną,
52. $\log_x(1+x)$ jest liczbą wymierną,
53. $\log_x(1+x)$ jest liczbą niewymierną.

54. Dowieść, że liczba $\log_{60}150$ jest niewymierna.

55. Dowieść, że liczba $\log_{45}75$ jest niewymierna.

56. Dowieść, że liczba $\log_{2700}9000$ jest niewymierna.

57. Niech

$$a = 2^{32} \cdot 3^{11} \cdot 6^{10} \quad \text{oraz} \quad b = 2^{34} \cdot 3^{12} \cdot 6^{10}.$$

Rozstrzygnąć, czy liczba $\log_a b$ jest wymierna czy niewymierna.

58. Dowieść, że liczba $\log_{(3/2)}\left(\frac{9}{8}\right)$ jest niewymierna.

59. Dowieść, że liczba $\log_{(9/5)}\left(\frac{27}{25}\right)$ jest niewymierna.

60. Dowieść, że liczba $\sqrt{2} + \sqrt[3]{3}$ jest niewymierna.

61. Dane są takie liczby rzeczywiste a, b, c , że liczby $a+b+c$ oraz $a^2+b^2+c^2$ są wymierne. Dowieść, że liczba $ab+bc+ca$ jest wymierna.

62. Podać przykład takiej liczby rzeczywistej dodatniej $x \neq 1$, że liczba $\log_x(x+10)$ jest wymierna.

Wskazówka: Załóż, że $\log_x(x+10)$ jest równe tak dobranej konkretnej liczbie wymiernej, aby dało się wyliczyć x .

Uzasadnić poprawność podanego przykładu, np. przez wyliczenie wartości $\log_x(x+10)$.

63. Podać 4 przykłady liczb rzeczywistych dodatnich $x \neq 1$, dla których liczba

$$\log_x(x+120)$$

jest wymierna.

Wsk.: Najpierw rozwiąż poprzednie zadanie lub zapoznaj się z jego rozwiązaniem.

Uzasadnić poprawność podanych przykładów, np. przez wyliczenie wartości $\log_x(x+120)$.

64. Dowieść, że istnieje nieskończenie wiele takich liczb naturalnych $n \geq 2$, że liczba

$$\sum_{k=2}^n \log_2 \log_k(k+1)$$

jest wymierna.

65. Dowieść, że nie istnieje liczba wymierna $q > 1$ spełniająca równość $q^q = 16$.